

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa-
se sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Slovenjgoriško vinarstvo

Kos naše slovenske zemlje med Kozjakom in Panonsko nižino, je res svet zase, ki je pravkar — v oktobru — kot zasajana pesem najbolj mehkih akordov. Ni pretirana trditve, da sta to zemljo ustvarila posebna skrb in ljubezen in ne najde zlepa sovrstnice. Taka ni le naša ampak tudi sodba inozemcev, ki so se je bežno zazrli vanjo, mogoče samo od St. Ilje do Maribora.

Eno je njeno lice, njen površinski značaj, drugo pa življenje na tej zemlji, ali: eno je njena poezija, drugo realnost in njeno prozaično življenje. Nedvomno odnese nepoznavalec življenjskih prilik te pokrajine najboljše in zavidanja vredne vtise, češ: Srečen, kdor živi tod.

Mi nismo in ne moremo biti tega mnenja, čeravno moramo priznati, da gre z lepoto te zemlje tudi plodnost njenega tla, sposobnega za vse mogoče naše kulture. Še malo višja povprečna letna toplota, in to bi uspevala mandelj in figa.

Tlo in podnebje nudita tej zemlji izjemne prilike vinski trti in sadnemu drevju, zlasti jablanam. Ti sončni vršaci apnenolapornega ali peščenolapornatega sestava so kot nalašč za odlična vina, če le nudi temu pogoje sorta. Da naši vinogradniki to uvažujejo, nas prepričajo raznovrstni mošči, ki dosežejo v normalni letini 22 in več stopinj sladkorja (12—13° alkohola). Na vinarstvu odmerjeni površini okrog 12.000 ha snememo v normalni letini računati okrog 250.000 hl. Ta ogromna količina predstavlja vnovčena po sedanjih cenah 4 Din, 100 milijonov.

Kako pa je dejansko stanje? Kako je s trgovino, z vnovčevanjem — s ceno? Za to ni treba iti po Slov. goricah, ampak je popolnoma dovolj, če si ogledamo naše mestne gostilniške lokale, ter je največ namiznih prtov politih s črnim vinom. Ta pojav, ki je sicer naravna posledica novih državopolitičnih in gospodarskih prilik v posameznih predelih naše države, je za nas tako težak udarec, da narekuje preokret v tej veji gospodarstva. Res ni to lahko in odvisno le od nas, a tako ne bo smelo delj časa ostati. Vprašanje konzuma naših vin na domači zemlji, oziroma izvoza je za nas življenjskega pomena in sega v polovico naše eksistence. Da pa ni naša sodba tako tesna in naivna, evo ti, javnost, naše mnenje:

Vemo, da imajo naša vina tekmeča v vseh iz Dunavske, Primorske in Moravske banovine. Vemo tudi, da smo vsi v isti državi in moramo vsi živeti. Vsi imamo pravico na svoji zemlji svobodno trgožiti. To je res. K temu pa še to-le vprašanje: Kdo je neposredni prodajalec uvoženih vin? To je za nas važno, ker se ženih vin? Če so to trgovci vrinja drugo vprašanje: Če so to trgovci na kapitalistično-spekulativnih interesih, potem res ni upravičeno, da trpimo radi kakih redkih »trojk« iz Baranje ali Dalmacije desetisoči slovenjgoriških kmetov.

Verujemo tudi trditvi, da so uvožena vina slabša (menda tudi radi takih trojk!) in zato tudi cenejša, radi česar da jih naše obubožane delavske plasti tako radi uživajo. Delavec, obrtnik, mali trgovec, uradnik morajo res gledati na vsak dinar, ki je postal drag. A zakaj to? Od kod to obubožanje, ta zastoj in splošno gospodarsko ohromenje? Mi kmetje, ki smo po tem stanju tako prizadeti, moramo to vedeti. A ko bomo končno vsi to izvovali, bomo vsi hkrati zahtevali: Odpravite te redke mogočne trojke, osvobodite delo tako, da bodo imeli vsi de-

Nova zaostritev v španskem vprašanju

PARIZ, 21. oktobra. »Oeuvre« poroča, da so Italijani zasedli nekaj otokov v zapadnem delu Sredozemskega morja. Gre za skupino otokov v Valencijskem zalivu, kjer so Italijani zgradili močno podmorniško bazo ter skladišča za benzin in življenske potrebščine. Nemci pa so zasedli otok Alboran med Almerijo in Malje. Tudi Nemci so si na omenjenem otoku uredili svojo podmorsko bazo.

PARIZ, 21. oktobra. Po seji nevtralnostnega odbora so se nadaljevali angleško-francoski razgovori o španskem vprašanju. Britanski državni tajnik Phipps je posepil Felbosa ter mu obrazložil, da polaga angleška vlada veliko važnost, da pride v španskem vprašanju do sporazuma. Angleška vlada želi, da se v nevtralnostnem odboru razpravlja o formuli, ki bi naj Italiji in Nemčiji omogočila sodelovanje pri nadaljnjem razpravljanju o vprašanju prostovoljcev. Pogoj bi bil ta, da se generalu Francu takoj prizna pravico vojskujoče »e sile. Iz tega sledi, da stoji francoska vlada pred zelo važno odločitvijo. Razgovori med Londonom in Parizom so trajali vso noč in so se končali brez uspeha. Razgovori med obema vladama se bodo danes nadaljevali. Sinoči je Eden priporočal francoski vladi, naj nadaljuje z razgovori z Italijo in Nemčijo in bi Anglija samo pod to ceno lahko ostala solidarna s stališčem Francije.

LONDON, 21. oktobra. Listi poročajo, da je položaj po včerajšnji seji odbora za nevmešavanje zelo resen. Menijo, da skoraj ni več upanja v prepričanje popolnega poloma pogajanj.

Nemčija naj bi anektirala Gdansk?

VARŠAVA, 21. oktobra. Ves poljski tisk piše o izizvalnem postopanju gdanskega vodje nacionalnih socialistov g. Forsterja. Forster je namreč na neki uradniški seji izjavil, da je priključitev Gdanska k Nemčiji več kot gotova stvar, toda Nemčija mora dobiti tudi Pomeransko in dru-

ge vzhodne pokrajine. Na ta način se bo uresničil nemški ekspanzivni program proti vzhodu, tako kakor je že Hitler proklamiral v svoji knjigi »Mein Kampf«. — Nemčija je danes dovolj močna in oborožena, da svojo voljo tudi uresniči.

Pred novim preganjanjem Židov v Nemčiji

PARIZ, 21. oktobra. »Petit Parisien« prinaša senzacionalno poročilo o zaostrovanju antisemitskega kurza v Nemčiji ne ditev židovskega vprašanja v Nemčiji ne leži več v rokah oblastev, marveč spada v delokrog NSDAP. Vlada je dala posameznim okrožnim voditeljem nalog, naj se židovsko vprašanje končno javno likvi-

dira. V smislu tega naloga, bodo morali židje nositi na svojih oblekah »rumeno krpo«. Razen tega bo arijcem prepovedano, da bi se udeleževali židovskih pogrebcev. Istotako mora biti v smislu te uredbe likvidirana vsa detajlna židovska trgovina in to najkasneje tekom pol leta.

100.000 granat na Sanghaj

SANGHAJ, 21. oktobra. Nova bitka za Sanghaj je trajala včeraj ves dan toda brez vsake pomembnejše odločitve. Japonci so včeraj intenzivno obstreljevali mesto ter je padlo na Sanghaj najmanj 100.000 granat in šrapnelov. Po ofenzivi Japoncev so prešli Kitajci v protiofenzivo

in jim je uspelo, da so potisnili Japonce na prvotne postojanke. Japonci so sedaj zaposleni z odvažanjem ranjenih in mrtvih, ki jih vkrcavajo na parnike in jih vozijo v domovino. Gre za nad 20.000 mrtvih in ranjenih japonskih vojakov.

Windsorski vojvoda pride v Rusijo

BERLIN, 21. oktobra. Potrjuje se vest »Paris Soir«, v smislu katere se je Windsorski vojvoda odločil da potuje v sovjetsko Rusijo. Windsorski vojvoda bo prispel dne 7. novembra v Moskvo, kjer

bo prisostvoval svečanostim ob priliki 20 letnice ruske revolucije. Ob tej priliki bo obiskal tudi Stalina. Nato se bo Windsorski vojvoda podal v Ukrajino, kjer si bo ogledal nekatere tvornice.

Milijanske izgube na newyorški borzi

NEWYORK, 21. oktobra. Borza v Newyorku beleži svoj črni dan. Že pri otvoritvi borznega prometa se je pojavila ogromna ponudba, kakršne v Newyorku niso zabeležili od leta 1929. Tečajni delnici so dosegli izredno nizko stanje. Padati so začele cene surovinam in se je vlade polastil nemir. Sedanja zbežanost, tako trde v Washingtonu, sloni predvsem na starem strahu, ali se je Rooseveltu res posrečilo dvigniti ameriško industrijo iz krize, ki jo je preživljala od leta 1929—35. Razni strokovnjaki so trdili, da je dvig ameriške industrije na proizvodanju sredstev, ki narodnemu gospodarstvu ne koristijo mnogo, saj je slonelo predvsem na

dobavah vojnih potrebščin in na izvozu surovin, ki so jih druge države rabile največ za proizvodnjo oboroževalnih sredstev. Sumijo, da so si razna industrijska podjetja napolnila silna skladišča in morajo čakati končne ureditve trga. — Borza je že v začetku kazala tipično sliko največje nervoznosti in je kmalu zavzela obseg borzne katastrofe, kajti čimbolj je naraščala nervoznost tem bolj so padali tečaji. Izgube gredo v visoke milijone in zaenkrat še ni mogoče pregledati kakšne bodo posledice tega črnega borznega dne. Polom v Newyorku bo uplival na ostale borze in beleži zlasti londonska borza že znatno popuščanje tečajev.

nah. Še nekaj takih sunkov kot lani in letos, ko smo ob 2/3 vin. pridelka, pa se bodo naši gospodarski vogali zmajali. Komu v dobro?

Pabecki

Hrvatski klerikalci, Slovenci in „Slovenec“

V »Slov. Narodu« štev. 239 citamo: »Hrvatska straža«, ki je, kakor znano organ zagrebškega nadškofa-koadjutorja dr. Alojza Stepinca in obenem tudi glasilo hrvatske Katoliške akcije, je te dni objavila značilno notico, naslovljeno na Slovence in na slovensko glasilo Katoliške akcije »Slovenec«. Notica se glasi: »Te dni smo očitali »Jutru« šovinizem, ki je prikrit z masko jugoslovenstva ter obenem poudarjali, da pri nas Hrvatih takega šovinizma ni (!), ker bi sicer pri nas ne našlo toliko Slovencev za služka in bi ne zavzemali toliko služb. »Slovenec« je smatral za potrebno, da na to odgovori z zelo nejasno beležko. Vendar pa tudi iz teh pitijških besed vidimo, da nam »Slovenec« daje svete in nas opominja, da mi na vse to ne moremo odgovoriti, kakor bi morali in mogli. Čudimo se »moralni« pisca beležke v »Slovencu«, ki nima toliko uvidnosti, da bi pustil na miru ljudi, ki morajo molčati. Moralnih poukov od »Slovenca« mi hrvatski organizirani katoliki ne potrebujemo, ker on nima kvalifikacije, da se postavlja v pozo pridigarja, najmanj pa takrat, ko gre za Hrvate!« — Hrvatski bratec je pilepil, kakor je razvidno, prav krepko zaušnico svojemu slovenskemu bratu.

Kaj hočemo?

S tem naslovom prinaša »Mrtva straža« št. 3 sledeče misli:

Kaj hočemo?
Vse. Nič Eno pred vsem: Živeti.
Biti ljudje. Ljudje, ki niso prisiljeni porabiti na svoj včeraj in jutri.

Naš danes je vmes. Naša dolžnost in naša pravica.

Nihče nima pravice odreči se svoji dolžnosti in nihče ni dolžan odpovedati se svoji pravici.

To ni žoganje z besedami. To je program.

Dolžnost je v človeku samem, ne izven njega. Če je ni v njem, je ni nikjer. Vsak ima pravico do nje; brez nje bi ne bil človek. Mi hočemo to biti. Vsak na svojem mestu. Vsak izmed nas drugemu po svoje enako koristen, enako dober enako potreben. Vsak izmed nas po svoje drugemu enako človek.

Vsak na svojem mestu:

Da ne bo kaplan lovil hudodelcev in žandar v šoli učil otrok krščanskih pesmi in hudodelec ministroval in minister kradel in ropal — vsak svoje naj! Cesar se je izučil. Na kaplana s pendrekom ni dosti prida in ne žandarja s katekizmom. Red naj bo! Kaplana pred oltar in tati na vislice. Vladati se pravi: služiti narodu. Če je narod zrel, vladati tako, kakor narod hoče in zahteva, in če ni zrel, potem tako, da bo dozorel. Vsi moramo vladati in vsi služiti. Vsak na svojem mestu.

Kdo je narod? Ti in jaz in vsi in vsak, ki se zaveda svoje pravice in dolžnosti do svoje celote. Smo narod? Čas je, da smo.

Prav za prav je to vse. Če dosežemo to, nam bo vse drugo navrženo. In dosegli bomo in navrženo nam bo, ker hočemo.

Na delo! Jaz bom podajal opeko. Kaj boš ti? Vsak bo nekaj. Mora. Da bo stavba pod streho, preden pride zima. Da nas ne bo zeblo, kakor nas danes. Da bomo doma, da nam bo lepo. Da bo pes spet lajal in mačka lovila miši in

Jezikovni utinki

Ali znate „nihongo“?

Japonski jezik je zanimiv — Namesto „Vidiš me“ — pri Japoncih: „Stopam ti pred oči!“

Japonsčina — „nihongo“ — je veja velikega uralsko-altajskega stebra in spada po svoji gradnji med aglutinirane jezike, to je med jezike, ki za tvorbo svojih oblik uporabljajo pripone (sufikse) in predpone (prefikse), ne pa besednega pregibanja (fleksije), kakor na primer indoevropski jeziki.

Uralsko-altajski jeziki so se v davni zgodovinski dobji razcepili v dve veji: uralsko in altajsko. Skupni praaltajski jezik je mnogo starejši od praindoevropskega jezika. Uralska jezikovna veja se cepi na samojedsko in ugrofinsko skupino, altajskim jezikom pa pripadajo: turščina, mongolščina, tunguščina, koreanščina in japonščina. Ugro-finsko skupino tvorijo: finski, estonski, laponski in madžarski jezik. Japonci tvorijo v svojem jeziku oblike s pomočjo predpon, pripone in z besedno vezavo, ne pa z besednim pregibanjem; nimajo torej sklanjatve in spregatve, nimajo slovniškega spola, in praviloma tudi ne ednine in množine. Vse to izražajo na drug način. „Hitō“ pomeni človek in ljudje, ljudi in ljudem, razlika med ednino in množino pa se vidi iz miselne zveze. Če pa je treba množino naravnost izraziti in če to iz besedne zveze ni razvidno — tedaj uporablja Japonec razen redkih nastavkov navadno ponovitev besede, na primer: yama je breg, yamayama pa so bregovi, nič pomeni dan, a ničiči vsakodnevno; prav tako se imenuje tudi nek japonski časnik „Ničiči“, kar pomeni v tem primeru dnevnik.

Kljub temu, da vpliva na japonščino v veliki meri kitajščina, od katere ima mnogo izposojenk, tu in tam cele jezikovne vrste, je treba poudariti, da je japonščina od kitajščine popolnoma različna in da nima z njo nobene zveze razen že omenjenih številnih izposojenk. To velja posebno še za japonski književni jezik.

Razlog je v tem, ker je kitajska kultura mnogo starejša in je silno vplivala na japonsko.

Japonščina je sprejela iz kitajščine cele jezikovne vrste, tako na pr. številke. Te, od Kitajcev prevzete številke, ki jih Japonci uporabljajo, so: iči, ni, sam, ši, go, roku, ši, ači, ku, džū za prvih deset, števila od deset naprej pa izražajo z navadnim dodajanjem takole: džū, iči, torej džūiči = 11, džūni = 12, džūsam = 13 itd. Imajo pa Japonci tudi čisto svoje japonske številke, samo da jih uporabljajo le v določenih primerih in sicer prvih deset.

Medtem ko v indoevropskih jezikih

kaplan mašo bral in da ne bo jurist raznašal pisem po hišah in medicince lepil plakotov in inženjer ščipal kart na tramvaju.

Da bomo delali, mogli delati, smeli delati vsak svoje. Delati! — Živeti! Da se bomo spet znali široko nasmejati in se smeli na glas pridružiti, in da si bomo spet segali v roke in gledali v oči in se srečavali po cestah ne več mrki, in grenki in strupeni, temveč živi in zdravni, svobodni.

Jaz bom podajal opeko. Kaj boš ti?

gradimo rečenice in se na ta način izražamo, delajo Japonci čisto drugače. Na primer: stavek »Ta človek ima veliko denarja« bi tudi na druge evropske jezike prevedli po istem vzoru: Ovaj čovek imade mnogo novaca, Cet homme a beaucoup d'argent. This gentleman has much money. Dieser Mensch hat viel Geld. Quest' uomo ha molto denaro. Este hombre tiene mucho dinero. Denna människa har mycket pengar itd. Japonci pa bi rekli: Kono hito wa kare ga tak san arimasu, kar bi se v dobesednem prevodu glasil: ta človek — mnogo denarja je. Ali pa: tenki ga warni hara, derasemasen, dobesedno = vreme slabo — noče se iti ven, mi pa bi rekli: ker je slabo vreme, nočem iti ven. Japonci nima izrazov za pojme, »moči, umeti, znati,« radi tega pove to na drug način. — Naša rečenica »zejen sem« se japonski glasi »nodo ga kawakimasu«, dobesedno = grlo mi je postalo suho.

Japonske besede se delijo v dve veliki skupini: v temeljne pojmovne besede = kotoba in v besede, ki služijo samo za besedno tvorbo = tenioha. Te poslednje dajejo besedi obliko, na primer za pojmi slabega počutja je temeljna beseda yam, z dodajo tenioha pa nastanejo besede: glagol yamu = oboleti, pridevnik yameru = bolan, deležnik yande = trpeč in samostalni yama = bolezen. Yam je torej temeljna beseda, u, eru, de in a pa so tenioha.

Japonec sestavlja besede in zloga s temi nove izraze, na primer: iz Nihon — Japonsko in go — jezik nastane Nihongo — japonski jezik, japonščina; iz sake — vino in teruka nastane sakate — napitnica; bungakuši je sestavljeno iz bum — pismo, gaku — znanost in ši — vitez ter pomeni doktor književnosti; ali pa kai-gunso sestoji iz kai — morje, gun — vojska in so — ministristvo, pomeni pa mornariško ministristvo. Letalo, ki je iz Tokia priletelo na kronanjske svečanosti v London, se imenuje kamikaze. Ta izraz sestoji iz kami — gornji, visok, nebeški in kaze — veter, torej nebeški veter, ne pa božji veter, kakor se to besedo mnogi prevedli.

Rekli smo že, da japonščina praviloma ne pozna oziroma, bolj rečeno, ne pazi na spol, ker ji to ni potrebno. Če ga pa že ravno mora izraziti — to je takrat, če iz rečenice same spola ni mogoče razbrati — uporablja za označbo moškega spola besedo otoko — moški, za ženski spol pa onna — žena, na primer otoko no seito — učenec, onna no seito — učenka. To je nekaj podobnega kakor v angleščini he goat, she goat.

Najtežje je v japonščini z glagoli, ker ne razlikuje niti osebe, niti spola, ima pa številne čase in načine (modus). Že sama glagolska gradnja je posebne vrste, na primer: odločiti se — omohikiri, kar pomeni v dobesednem prevodu: misliti — odrezati, kar je čisto stvarno; če namreč kdo kaj misli in če to misel odreže, to je konča, potem sledi odločitev. Ali pa glagol kakitori — posneti (kopirati), dobesedno pa — pisati — vzeti, ali »o ma ni kakaru« — pred oči stopiti, to je videti

Namesto »vidiš me« pravi Japonci »stopam ti pred oči.«

Japonščina spada med najblaglasnejše altajske jezike. Znano je, da je jezik tem blaglasnejši, čim večji je med soglasniki odstotek samoglasnikov. Razumljivo je, da vsakdo v svoji materinščini najlažje govori, pač pa lahko dela ta ali oni jezik težkoče pripadnikom drugega naroda. — Da pokažemo blaglasnost japonščine, bomo navedli par najnavadnejših japonskih rečenic: Nihongo wan ohanašini narimasuka, izgovori: nihongo va ohanašini nalimaska (Japonec izgovarja črko r nekako med r in l, črke u za črko s pa sploh ne izgovarja). Ta rečenica pomeni v našem jeziku: Ali govorite japonski? Ali pa: nisem vas razumel »amata no ošaru kot ga wakarimasendešta«. Ali: Hvala lepa, dobro zabavo in na svidenje »oki ni arigato kaši — komarimasu mata omeni karimasu«. Ločil Japonci sploh ne potrebuje. Že v teh primerih lahko opazimo blaglasnost japonščine, treba pa je seveda dobro izgovarjati.

Vse to velja za japonski občevelni jezik, kakor ga govorijo v Tokiju in okolici v boljši družbi, književna japonščina pa je glede na svojo slovnico vendarle drug jezik, ki zahteva poseben študij.

Za pismeno predočevanje japonskega jezika uporabljajo Japonci kitajsko slikovno pisavo, kar pa je seveda zelo težko, ker se mora človek naučiti na tisoče znakov. Japonci in Kitajci ne pišeta in ne bereta črk, ki označujejo glasove, ampak vidita v svoji pisavi takoj že tudi pojmi, ne pa samo glasovnih znakov. Gre torej za ideogram, to je s sliko izraža človek ono, kar hoče povedati. To si lahko ponazorimo s temle primerom: namesto da napišemo število »štiri« s črkami š-t-i-r-i, napišemo to slikovno z arabskim znakom 4, s čimer je predočeno ono, kar bi lahko tudi s črkami napisali. Tako pišejo Japonci in Kitajci slikovno tudi druge pojme, to je miselne izraze. To slikovno pisavo je težko pisati, čitanje pa se povzroča takih težkoč.

Za pisanje tujih besed, za katere nimajo svojih znakov, uporabljajo Japonci tako zvano »srebrno pisavo«, imenovano katakana ali širagana, vendar pa jih japonski lahko predočijo tudi z latinico — romadžikati. Zdaj imajo že mnogo učbenikov, ki so pisani v latinici.

Domači razgledi

Zbor šaleškega učiteljstva

Zbor šaleškega učiteljstva. Pred dnevi se je vršil redni občni zbor šostanjskega učiteljskega društva ob skoraj polnoštevni udeležbi. Otvoril in vodil ga je predsednik g. Menčej, ki je svoje uvodne besede posvetil spomenu umrlega prezidenta Čehoslovaške Masaryka in tov. Lukmanu, šolskemu upravitelju v Mariboru, ki je služboval v Šostanju polnih 23 let in v najtežjih dneh narodne zgodovine neustrašeno sejal v Šaleški dolini vero čistega idealizma in narodne zavesti ter

Politična obzornica

Banovinski odbor OJNS, V nedeljo 24. t. m. ob pol 10. dopoldne bo v Ljubljani (Kazina, II. nadstropje) prva seja banovinskega odbora omladine JNS. Z ozirom na važnost dnevnega reda pozivamo vse na ustanovni skupščini 12. septembra t. l. izvoljene članje banovinskega odbora ter predsednike in tajnike sreskih odborov OJNS, ki so po statutih tudi člani banovinskega odbora, da se seje polnoštevno udeležijo.

tako dal s svojim delom svetel zgled iskrenega tovariša in vzornega vzgojitelja. Obema pokojnikoma so navzoči zaklicali »slava«. V nadaljnjem poročilu se je predsednik bavil z društvenimi in splošnimi organizatoričnimi vprašanji, s sklepi skupščine v Skoplju itd. S sigurnim in neodvisnim položajem učiteljstva je tesno povezan uspeh in napredek našega šolstva in narodne kulture. Med najvažnejšimi sklepi zborovanja je gotovo določitev študijskega načrta, ki temelji na tukajšnjih socialnih in krajevnih prilikah. Učiteljstvo se zaveda, da je uspeh v šoli odvisen največ od poznanja resničnih prilik in razmer, v katerih učitelj živi in dela. Ustanovljena je bila posebna društvena sekcija, ki bo skušala dobiti čim bolj točno in zanesljivo sliko o gospodarskih prilikah Šaleške doline in na temeljih teh usmeriti pouk v šoli. Zbrani material bo nedvomno ogromne važnosti ne samo za šolsko udejstvovanje, temveč bo ugodno vplival tudi na splošne kulturne pojave v naših krajih. Ko je bil dnevni red izčrpan, je predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje.

Politične novice

Novice z občinskega urada. Ker se je v občini Pobrežje ugotovila pasja steklina, je sresko načelstvo odredilo, da ostanejo predpisi pasjega zapora še nadalje v veljavi in se morajo najstrožje izvajati. Opozarjamo lastnike psov, naj imajo svoje pse priklenjene na verigi, ker bo konjač vršil pogoste obhode. — Davčna uprava poziva vse zavezance zgradarine, da vložijo davčne prijave odnosno napovedi zgradarine v času od 1. do 30. novembra. Prijave se vlagajo direktno pri davčni upravi, lahko pa se prijavijo tudi pri občini. Kdor napovedi ne vloži v odrejenem roku, plača kazen 3% odmerjenega osnovnega davka. — Komanda divizion v Slov. Bistrici kupuje »sak« torej in petek koruzo, seno in slamo za svojo potrebo. Cena bo naknadno določena. — Zrabece od starosti enega leta dalje, bo, ne oziroma se na njih uporabo pregledala posebna komisija ter se naj lastniki istih prijavijo pri občini. — Žigovanje sodov bo v Slov. Bistrici dne 23. oktobra. — Davčna uprava obvešča vse davkoplačevalce, da zapadejo davščine in anuite kmečkih dolgov v plačilo dne 1. novembra. Vsi, ki svojih obveznosti ne bodo v redu poravnali, zapadejo najstrožji eksekuciji.

Tega ne.

Gost: »To je škandal. V jedi sem našel tri muhe!

Natakar: »Nič se ne razburjajte, gospod! Teh muh vam ne bomo zaračunali!«

Čevljički

Danes je nastal v Martekinem življenju preobrat.

Obuli so ji prvič čevljičke.

Pred naskokom na prirojeno svobodo deteta so se vršila dolga prerekanja in boji. Marinkin oče je bil proti čevljičkom, mati in njene prijateljice pa so bile za nje. Tašča, videč deklico z bosimi nogami, je sklenila tolste roke in vzkliknila:

»Za božjo voljo! Vaše dete je tako kot kmetsko!«

Mati ni odgovorila, očitačoče je pogledala očeta in pritisnila roko na oči.

Oče pa, ki je naprednjak in demokrat, ni odnehal.

»Kaj zato!« je rekel odločno (s taščo se ni šalil): »Ti bo moje dete tako ali tako, samo da bo zdravo in trdno.«

»Sicer pa,« je pristavil z nekoliko ostrejšim glasom, »ali je kmetsko dete boljše od gosposkega?«

Tašča ga ni pogledala. Pomeknila je naslanjač k hčerinemu stolu, jo objela okrog vratu (pri čemer je njena svilena mantilla zasumela kakor meč skozi zrak) pritisnila obraz in vela k njenemu čelu in jo z vzdihom nekolikokrat poljubila.

V tem vzdihu je bilo rečeno vse.

Po odhodu svilene mantille je oče pretrgal premirje, a sedaj že z manjšim upanjem v zmago. Nasprotna stranka se je odločila ali zmagati ali zahtevati ločitev. Okrepila je vero v svojo idejo in taka vera daje nezlomljivo silo.

Oče je že mislil, da bo vsak čas premagan ter se je oprijel zadnjega rešilnega sredstva — higijene.

»Ako ti je mar detetovo zdravje,« je zaklinjal nasprotnika, »ako si želiš da bi

bila naša Marinka brez kašlja, katar, vratnih bolezn, prehlajenja itd...«

Zdaj je nastalo nekaj nepričakovane.

Nasprotnik, mesto da bi se branil s prošnjami, jokom, jezo, je dvoumno umolknil in izvedel zvižčen obraz; naglo se je pojavil ter zadal »smrtni« udarec.

Ta udarec je bila njegova lastna knjižica, ki jo je žena vzela iz omare, jo odprla in pokazala na tole mesto:

»Nekateri si prizadevajo, da bi otroke navadili hoditi bosi; takj otroci trpe za neprestanimi katarji.«

Oh, česa ni najde materino srce, ki hoče lišpati svoje dete?

Oče si je pomel oči, sam sebi ni verjel — a te besede so bile res tiskane črno na belem v jako važnem delu poltretjem palcu debelem, polšesti palec širokem in poldeseti palec dolgem, ki je imel napis:

»Javna in zasebna higijena.«

Ni preostajalo drugega, nego vdati se.

»Ah, —« je rekel čez nekaj časa premagan, s sramežljivo vdanostjo: »Ako že mora biti tako ženka moja, pa pojdeš te dni v mesto in kupiš tiste nesrečne...«

»Ni treba!« ga je prekinila žena. »So že tu!« In zasukala mu je pred oči s parom novih majčkenih čevljičkov.

Na ta način je gizdavost dobila premoč nad preprostostjo navad, civilizacija nad pr'odo, navada nad resnico. Eva nad Adamom. Na ta način so Marinko prvič obuli.

Ko je oče že podpisal sramotni mirovni traktat, se je skušalo bratiti še dete.

Odtkinavalo je z glavico, cepetalo z nožicami, protestiralo z jokom, prehajalo čim crescendo od cviljenja do vriskanja — a nič ni pomagalo.

(Se nadaljuje.)

Darujte za azni sklad Pili

Našim naročnikom!

Kljub nizki naročnini našega lista, ki po možnosti vsestransko informira naše naročnike, imamo mnogo neporavnane naročnine, ki nam nalaga poslovne nevesečnosti. Opozarjamo na to prizadete s prošnjo, da poravnajo zaostanke, sicer bomo prisiljeni prekiniti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava »Večernika«

Gospodarske beležke

Slaba vinska letina v gornje-radgonskem kotu

Kakor v vseh drugih vinorodnih krajih, se je tudi v našem obmejnem kotu pričela letos trgati precej rano in bo seveda tudi hitro končala. Kakor že lanske leto, tudi letos ni bilo onega živahnega vrvenja skozi obmejno Gornjo Radgono, koder so se v času dobre vinske letine vrstile dolge kolone voznikov s polnimi sodi pri Kapeli, na Janževem vrhu, Orehovskem vrhu, Zbigovcih, Policalih in Črešnjecih vseh vrst naprešane žlahtne kapljice. In kako tudi, saj letošnji letini ni bilo vreme skozi celo leto prav nič naklonjeno. Pri kalkulaciji letošnjega pridelka se je domala vsakdo precej vračunal in to v pogledu kvalitete in kvantitete. Vsakdo je pridelal za tretjino manj kot je računal in pričakoval, kvalitativno pa je letošnji pridelok dosegel le 16 stopinj, ki pa se v zadnjih lepih dneh trgatve zboljšuje in kažejo pozne sorte 17, 17½, kvečjemu do 18 stopinj, med tem ko je v prejšnjih dobrih vinskih letih vseboval mošt celo do 22 stopinj.

Čeravno bo letošnji pridelok zelo pičel, je jasno, da pri taki kvaliteti tudi cena ne more biti bogve kako ugodna in zadovoljiva. Ista znaša po 2,50 do 3,50 din. Pač pa se opaža zboljšanje cen pri moštu, ki teče od stiskalnice šele sedaj zadnje dni. Na prvi pogled je jasno, da s tako nizkim izkupičkom ne bodo kriti niti obdelovalni stroški letošnjega leta, najbolj žalostno pa je, da vsemu temu še dejstvo, da se tej ceni vendarle mora ukloniti predcejšnje številke malih vinogradnikov, da z borim izkupičkom jesenske žetve vsaj z delno krijejo svoje zadolžitve tekom celotnega leta na račun letine ter na ta način izognejo propasti in hobotni.

Naš izvoz prašičev v Češkoslovaško je v septembru nazadoval. Lani smo v sept. izvozili 31.700 prašičev, letos pa samo 26.197. Tudi izvoz masti je močno nazadoval, in sicer od 4700 stotov v avgustu na 1700 stotov v septembru.

Ker je italijanska vlada zopet dovolila izvoz riža zaradi dobre letine, so nakupili naši uvozniki v zadnjih 15 dneh okoli 1500 vagonov riža v vrednosti okoli 13 milijonov lir. S tem se bo naš klirinški saldo proti Italiji znatno zmanjšal.

Spremembe pri Ljudski tiskarni d. d. v Mariboru. Pri Ljudski tiskarni d. d. v Mariboru so se izbrisali člani načelstva Svetek Franc, Juršič Šime, Ošlak Josip, Stanek Jurij, Krušec Adolf in Vrančar Vinko. Vpisali pa so se novoizvoljeni člani načelstva: Jelen Adolf, novinar, Petecan J., uradnik Trnovšek Ivan, železničar, vsi v Mariboru, Pšeničnik Anton, železniški uradnik v Pobrežju in dr. Jelen Celestin, odv. v Ljubljani.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Edvarda Povaleja, trgovca v Mariboru registriranega pod firmo »Eksplodiziva Edvard Povaleja«. Poravnalni upravnik odvetnik dr. Leskovar Poravnalni narok 22. novembra, prijavni rok 16. nov.

Guvernerji narodnih bank držav Balkanskega sporazuma bodo imeli dne 6. novembra konferenco v Ankari. Razpravljali bodo med drugim tudi o ustanovitvi Balkanske banke, kakor je bilo sklenjeno pred dvema letoma v Beogradu. Ni ravno verjetno, da bodo sedaj sklenili kaj več, kakor pa so sklenili pred dvema letoma v Beogradu Balkansko banko na vsak način dobimo.

Mariborske in okoliške novice

Koncert godalnega kvarteta iz Solnograda

Koncertna posredovalnica mariborske Glasb. matice je otvorila sezono svojih letošnjih koncertov z godalnim kvartetom iz Solnograda, katerega sestavljajo gg. Norbert Hofmann (I. viol.), Josef Schröcksnadel (II. viol.), Karl Stumvoll (viola) in Wolfgang Grunsky (čelo). Vsi štirje člani kvarteta so še dokaj mladi ljudje, vendar so pa že preboleli oni mladostni zanos, ki tako rad zavede umetnika iz sloga predvajane umetnine.

Že pri prvem izvajanjem delu svojega velikega sorojaka W. A. Mozarta (god. kvartet v C-duru št. 455 iz seznama njegovih celokupnih del) so člani udruženja pokazali svojo veliko umetniško kvaliteto s preciznim izvajanjem in globokim pojmovanjem tega velikega mojstra glasb. klasike. V vseh podrobnostih idealna izvedba te mojstrovine nam je očito pokazala veliko glasbeno tradicijo, katere se bodo vedno z največjo verno oklepali posebnost, ki so zrastle v neposrednem okolju tega mojstra. — Nadvse zanimivo pa je bilo drugo delo sporeda: god. kvartet op. 2 v e-molu sodobnega skladatelja Theodor Berger-ja. Delo, obsega tri stavke. Najgloblji utis napravi na poslušalce prvi del (Adagio - Vivace - Adagio) pisan v strogi, toda svojevrstni tematiki, pod uplivom francoskega impresionizma. Po široko, homofono grajenem uvodu (Adagio) preide nato v kontrapunktično zelo razgiban srednji del (Vivace) ter se z uvo dno temo (Adagio) veličastno zaključi. To je stavek, ki se postavlja po svoji veličini

lahko v isto vrsto z deli mojstrov francoskega impresionizma; v čigar slogu je tudi pisan. Sodebno delo, ki pa se giblje še vedno v mejah tonalitete. (Tako neka-ko piše o Avstriji tudi J. Marx.). — Zaključili so mladi umetniki svoj program z znanim Dvořakovim god. kvartetom op. 96 v F-duru in občudovati smo jih morali, da so vkljub svojemu narodnemu poreklu znali tudi temu delu vrisniti pečat slovenske umetniške tvorbe, katere zvesti in nenadkriljivi interpreti ostanejo pač še vedno samo Čehi.

Kakor rečeno sestavljajo to prominentno komorno udruženje samo mladi člani, ki so se pa v dokaj kratki dobi svojega obstoja in perfektnim obvladanjem svojih instrumentov, povzpeli do svetovnega formata sličnih komornih udruženj. Da leži njih ustvarjalno težišče še vedno v glasb. klasiki, so nam umetniki pokazali v Mozartovem kvartetu kakor tudi v dodanem Schubertovem stavku. Te dve deli moram še posebej poudariti, čeprav sta bila ravno tako Berger kakor tudi Dvořak podana v sijajni interpretaciji. Tudi kvaliteta instrumentov, s katerimi razpolagajo člani udruženja, si je po zvočnosti tako slična, da napravi utis kot bi bil to izdelek istega mojstra.

Da je mladim umetnikom, ki so se povzpeli že do takšne umetniške višine, zagotovljena še lepa bodočnost — o tem so nas brezdvomno prepričali na svojem sinočnjem koncertu. Prof. K. Pahor.

Franjo Germ 60 letnik

Kdo ne pozna med nacionalnim delavstvom grča Grma, vedno mladeniško smehljajočega Franja, kateremu se pač ne pozna, da bi nosil s takim ponosom svojih šest križev. Vedno veder in samozavesten, bi lahko marsikateremu mlajšemu delavcu služil kot vzor vztrajnega, nesebičnega in idealnega delavca, ki kljub svoji »mladeniški« starosti opravlja še danes težko in mukopolno delo kurjača v tuk. mestni plinarni. Pri težkem in nevarnem delu livarja, je naš jubilar preživel v prejšnjih časih marsikatero grenko delovno uro in bil povsod od svojih tovarišev in delodajalcev radi svoje pridnosti, ter odkritega in odločnega narodnega prepričanja, vseskozi čistan in visoko spoštovan. Nikoli ni klonil, vedno je javno pričal svojo narodno zavednost in se prebil kot odločen Slovenec in Slovjan do današnjih dni. Želimo mu od srca, da bi dočkal še mnogo, mnogo lepih in srečnih življenjskih jeseni v družbi svoje zveste življenjske družice in v krogu svojih otrok, ter v veselje nas vseh, njegovih velikobrojnih prijateljev, znancev in tovarišev, skrajno mejo človeškega hotenja.

Albin Horvat 10 let pevovodja »Drave«

Pred kratkim je poteklo 10 let, odkar je prevzel pevski zbor »Drave« v svoje večje roke g. Albin Horvat, zaslužni javni delavec in zborovodja Ipavčeve pevске župe. Z njegovo osebo se je začela za »Dravo« nova doba, njeno delovanje se je poživilo, razgibalo in poglobilo. Sicer pa naj govore številke! V tem razdobju in pod njegovim vodstvom je priredila naša agilna »Drava« 18 samostojnih koncertov in to v Mariboru in v raznih obmejnih krajih, sodelovala pa je njen zbor pri 362 prireditvah nacionalnega, socialnega in splošno kulturnega značaja. To so številke, ki govorijo! Da se svojemu priljubljenemu pevovodji malo oddolži, mu priredi »Drava« v soboto dne 23. oktobra t. l. ob 20. uri v veliki dvorani restavracije Povodnik v Jurčičevi ulici prijateljski večer. Vabijo se vsi njegovi prijatelji in znanci.

Ekonomski tečaj v Ljudski univerzi

Kakor smo že poročali, se bodo pričeli v Ljudski univerzi ekonomski tečaji v prvih dneh novembra. Obsegali bodo sledeči program: 1. Naturalno gospodarstvo: postanek socialnih skupin ter gospodar-

stva delitev na živinorejo in poljedelstvo. Predava prof. Stupan. 2. Antično gospodarstvo: postanek in višek antičnega gospodarskega sistema, gospodarski vzroki propada rimskega imperija. Predava prof. Baš. 3. Gospodarstvo v dobi fevdalizma: zgorji in poznejši fevdalizem. Predava prof. Stupan. 4. Razvoj denarnega gospodarstva v mestih in prvi početki kapitalizma: denarno gospodarstvo v Italiji in Franciji za renesanse, širjenje denarnega gospodarstva na ostalo Evropo. Predava prof. Baš. 5. Tehnična revolucija in njen vpliv na gospodarske razmere: nagli razvoj industrije. Predava prof. Stupan. 6. Mehanika današnjega gospodarstva: a) organizacija kapitalističnega gospodarstva (karteli, trusti, koncerni, monopoli itd.). Predava dr. J. Humar, b) valutarni problemi. Predava Fr. Tavčar; c) kreditni sistem (banka, borze itd.). Predava Fr. Jesih; d) tehnika mednarodne trgovine. Predava prof. Degem; e) načrtno gospodarstvo (fašistično, Rooseveltovo itd.). Predava advokat dr. V. Rapotec.

Tečaj se bo vršil vsako sredo ob 20. uri. Predavanja se bodo pričela v sredo, dne 3. novembra t. l. Vršila se bodo na bivšem ženskem učiteljskem na Zrinjskega trgu v sobi št. 37 (Trgovska akademija).

Uredništvo in uprava »Večernika« in tuk. podružnice »Jutra« imata odslej samo telefonsko številko 24-55 (ne več 24-40).

V okvirju širše odborove seje Zdravniškega društva v Mariboru predava preds. Jugosl. lekarskega društva g. docent Dr. Ivan Matko o kongresu v Novem Sadu, ter o vprašanju hrvatskih zdravnikov. — Seja se vrši v Aljaževi sobi pri »Orlu« v petek dne 22. t. m. ob 21. uri. Vsi gg. kolegi vabljani.

V frančiškanski cerkvi bo v nedeljo ob 11.30 darovana sv. maša za pokojne člane »Društva državnih in samoupravnih upokojencev«.

Šola Glasbene Matice je pridobila novo odlično moč za solopetje, g. Zoro Ropas. Za solopetje do sedaj v Mariboru še ni bilo tistega zanimanja, ki ga ta glasbena panoga zasluži. V vseh drugih mestih vlada velik interes za šolanje glasu, saj ne zadostuje lep glasovni material sam po sebi, treba ga je vežbati in izobraževati ravno tako, kot je n. pr. treba vežbati klavir. — Gotovo bo nova nastavitve ge Ropas pripomogla do tega, da se bo tudi v Mariboru dvignil interes za solopetje. Novi učenci naj se prijavijo v pisarni Glasbene Matice.

Hina

Kino »Union«. Veličastni film prekrasne vsebine »K novim obalam« Zarah Lie-ander Willy Birgel.

Narodna gledališča

Četrtek, 21. oktobra ob 20. uri: »Revizor«, Red A.

Petek, 22. oktobra: Zaprto.

Sobota, 23. oktobra ob 20. uri: »Sodnik Zalamejski«. Premiera. Biokj veljajo.

Nedelja, 24. oktobra ob 15. uri: »Trije vaški svetniki«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Najboljša ideja tete Olge«.

Povsem novo opremo za »Sodnika Zalamejskega«, čigar premiera bo pojutrišnjem, v soboto, je nabavilo mariborsko gledališče. Inscenacija v okvirju novega krožnega horizonta izgleda naravna in slikovita, nabavljena pa so tudi novi historični kostumi. Ker je zanimanje za to premiero veliko, priporočamo nabavo vstopnic čimprej.

V nedeljo prva popoldanska predstava. Vprizori se zabavna kmečka veseliga »Trije vaški svetniki«, ki je tudi pri prvi letošnji vprizoritvi zadnjo nedeljo vzbudila salve smeha. Veljajo znižane cene.

Za male harmonikaše kupujte le

HOHNER harmonike
V. WEIXL, MARIBOR

Iz finančne službe. Premeščen je podpoverjenik finančne kontrole Karel Paterna iz Petrinje v Mursko Soboto.

Kontrolna služba na vseh cestah v Sloveniji. Javnost se opozarja, da se je odslej uvedla cestno-kontrolna služba po vseh cestah dravske banovine iz razloga, da se že enkrat upostavi red na naših cestah sploh in pa da se tako vsaj delno prepreči vedno bolj in bolj množično se prometne nesreče. Cestne kontrolne patrulje že poslujejo od 17. ter imajo nalog, da vsak tudi najmanjši zapaženi prekršek cestnega reda prijavijo v strogo kaznovanje. Zato naj vsi vozniki z motornimi ali vprežnimi vozili kakor tudi kolesarji in pešci začno resno upoštevati in se točno pridrževati predpisov cestnega reda, predvsem naj pa vozijo tako, da bo promet na cestah neoviran in varen.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek dne 22. t. m. ob 20. uri predava docent dr. Fr. Matko iz Ljubljane o izredno zanimivi in aktualni temi, kaj mora vsakdo vedeti o svojem srcu. Govoril bo o najvažnejšem organu našega trupla, o boleznih, ki se tako pogosto pojavljajo pri novodobnem človeku, ter o načinu, kako se moremo obvarovati prezgodnje smrti. — Prihodnje predavanje bo v ponedeljek 25. oktobra, posvečeno velikemu Masaryku.

Kletni dihurji so vdrli v vinsko klet trgovca Ivana Andrašiča iz Maribora, ki ima svoje posestvo v Smolincih v Slov. goricah, ter odnesli dva sode z 200 l vinskega mošta. Radi tatvine trpi Andrašič okoli 2000 dinarjev škode. V zvezi z vplonom so orožniki aretirali dva delavca, ki sta bila v času trgatve zaposlena pri Andrašiču.

Straza...! Službujoči stražnik na Glav. trgu je bil od pasantov opozorjen na klice, ki so prihajali iz hiše št. 2 v Židovski ulici. Stražnik je takoj pohitel v označeno hišo, kjer sta se dve ženski obdelali s pestmi. Pretepu je stražnik napravil ko nec in obe ženski ovdal.

Razdejanje. V neki gostilni v Dobrovcih so se sporekli fantje. Nastala je pravcata bitka in so pričele frčati po zraku steklenice, stoli itd. Pri tem so skoro vsi udeleženci bitke zadobili večje ali manjše poškodbe.

Krave mu je prodal. Trgovec K. Plavšak iz Kostrivnice je prijavil orožnikom, da je pretekli teden izročil nekemu posestniku v Radvanju v rejo dve kravi v vrednosti 1500 dinarjev. Ko pa se je danes zgledil pri omenjenem posestniku, je zvedel, da krav ni več, ker jih je posestnik medtem že prodal. Ker mu pa denarja za prodane krave ni hotel izročiti, je zadevo prijavil oblastvom.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Albaneževa in Königova lekarna.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved pravi: Sedanje lepo vreme bo najbrže še trajalo na vzhodu, na zapadu pa je še negotovo, najbrže poslabšanje.

Spartna gibanje

Nogometni »derby« bo v nedeljo 24. t. m. na Rapidovem igrišču. V borbi za tečje se bosta srečala ISSK Maribor in SK Rapid. SK Železničar bo v nedeljo odigral povratno tekmo z Gradjanskim v Čakovcu, ČSK pa bo nastopil proti SK Murj v Murski Soboti.

Nedeljska senzacija bo prav gotovo nogometna tekma, ki se bo dopoldne odigrala na Železničarjevem igrišču. Ob 10. bosta namreč odigrali nogometno tekmo mariborski gasilci in »črni umetniki«.

Liga. Razpored tekem za nedeljo 24. t. m.: V Zagrebu: Gradjanski:BSK, v Sarajevu Slavija:Hašk, v Beogradu BASK: Concordia in Jugoslavija:Ljubljana, v Splitu Hajduk:Jedinstvo.

Iz življenja in sveta

Ali je današnja generacija v svojem izražanju odkrita?

Na to vprašanje bi mogli v splošnem odgovoriti na ta način, da je današnja generacija v svojem izražanju res mnogo bolj odkrita kakor so bile prejšnje. Tok življenja je kakor na vseh poljih, tako tudi v načinu medsebojnega občevarja izvršil precejšen preobrat. Nekdaj so ljudje obravnavali vsako zadevo v neki že vnaprej določeni obliki. Takrat niso podeljali tolike važnosti na vsebino razgovora, temveč na obliko in način izražanja. Bili so časi, ko si človek ni mogel svobodno izbrati svojega poklica, temveč so bili pri tej izbiri merodajni smer in cilj, stan in poklic, ki so ga imeli njegovi starši. Vsakdo, ki je obiskoval šolo, je moral biti lepo oblečen in dobro obut, to se pravi, da so smeli obiskovati šolo samo otroci premožnejših staršev. Problemi gospodinjstva so se takrat reševali v krogu družine in ne pred širšim forumom javnosti kakor se to dogaja danes. Današnja gospodinja nima več smisla za pasivno junaštvo naših mater, ki naj obstoja v ustvarjanju neke svojevrstne sreče, ki je sploh ni. Današnji rod je postal aktiven in troši svojo energijo v boju za pozitivne vrednote. Skrivati, zatajevati? Čemu? Danes govorimo in razpravljamo o vseh perečih vprašanjih javno tako o gospodarskih in denarnih neprilikah, kakor tudi o družinskih nesoglasjih ter o erotičnih problemih. Kakor je tovrsten način razprav o vseh mogočih perečih stvareh na eni strani dober, vsebuje vendarle na drugi strani neko nevarnost, da bi se te razprave vodile preko določenih in dovoljenih mej. Današnja generacija plava v nekem morju resnice. Kakor je bila nekdaj doba v tem pogledu »prezaprta«, tako bo menda vendarle resnica, da odpiramo danes

svoje srce skoro preveč na stečaj ter se moramo kasneje žal prepričati, da smo premnogokrat odkrili vse tajnosti in skrivnosti nekemu, ki nima zanje smisla. Naše prepričanje in mišljenje pokažemo vsakomur in smo trdno prepričani, da smo s tem dokazali svoje junaštvo. Razočaranje pa sledi, ko se sami prepričamo, da ne smatra večina ljudi tega za junaštvo, temveč za šibkost, bodisi radi prebrisanosti ali pa nerazumevanja. Vprašamo se tedaj: ali naj bodo takšne izkušnje kakor opomin, da se vrnemo k laži in previdnosti ali naj ostanemo takšni kakor smo, odprti in odkritosrčni? Naj razglabljam to zadevo tako ali tako, pri vsem ne smemo prezreti sebe in ne drugih. Pri svojih izjavah moramo biti dobri diplomati ter taktiki, brez ozira na to, ali se oni, ki naše pripovedovanje poslušajo, za naš govor in njega vsebino zanima ali ne. Poleg tega pa ne smemo pozabiti važnega nasveta izkušenih mož, ki nas učijo, da morajo biti v življenju največkrat samo poslušajoči del, ki verno poslušajo vse, kar drugi govorijo in ki o vsem tem molči. Izredne važnosti je tudi okoliščina, ki nas veže na obliko govora, v katerem izražamo svoje misli ali prepričanje in to tembolj, če je govora o zaupnih stvareh, ki bi nam morale praviloma služiti le v informacijo.

Atenske telefonistke v plohi najgrših psov

Telefonistke, ki so uslužbene pri atenski telefonski centrali, so naslovile na grškega poštnega ministra svojevrstno spominsko vlogo, v kateri ga naprošajo, da jih zaščiti pred psujočo navado telefonskih abonentov. Pri vsaki najmanjši motnji telefonskih razgovorov, tako navajajo telefonistke v svoji vlogi, so izpostavljene najgršim psovkam in žalitvam, ki gredo vse na rovaš poštnih uradnic. Svojo za evropske razmere edinstveno vlogo so grške telefonistke podkrepile z istočasno pripisanim sestavom vseh teh žalitev, ki so jih delj časa skrbno zbirale in katerih število sega že v deset tisoče. Radovedni smo, kako bo grški poštni minister to vlogo rešil in po kakšnih sredstvih bo segel, da se ta razvada v bodoče odpravi.

Zadrega.

Profesor: »Potokar, kdo pa je bila ona dama, s katero ste se smoči sprehajali po parku?«

Dijak: »To — to — to je bila moja sestra!«

Profesor: »Tako! Vedno sem mislil, da vi nimate sestre!«

Dijak: »Saj, saj — jo nimam še dolgo!«

Grožnja.

»Kaj, z mojo ženo se drznete tako nedostojno zabavati? Le počakajte, prav vse bom povedal vaši ženi!«

...dokler ni vzel na rame Jernejčka, katerega mati pere z Radionom!

Tudi če ste le enkrat videli, kako lepo belo Radion pere, ne boste nikoli več zadovoljni z navadnim pralnim sredstvom. V primeri z »Radionovo belino« izgleda vsaka druga belina sivkasta. Njegova skrivnost je v tem, da vsebuje Radion posebno dobro, s kisikom prepojeno Schichtovo milo. Kisikovi mehurčki pronicajo pri kuhanju skozi celotno tkanino in se ne izognemo nobenemu vlaknu. Radion Schichtov odstrani temeljito tudi nesnago, ki se z navadnim pranjem ne da odpraviti. Kupite še danes Radion za prihodnje pranje.

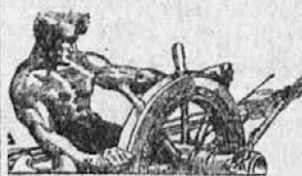
RADION
pere sam

Najnovejše

volneno blago
za plašče in obleke
v vodilnih kakovostih prinaša

Tekstilana Budefeldt
Oglejte si izložbo.

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Pozor!
Danes zadnji dan žrebanja

Preskrbite si že za sedaj srečke za prihodnje žrebanje v priznani hiši sreče in glavni kolekciji

Bančni poslovalnici BEZJAK
Maribor, Gosposka ulica 25.

Darujte za Pomožno akcijo!

Razno

ZA VAŠ OBČUTLJIV ŽELODEC
se Vam priporoča samo Čeboklijev zdravilni prepečenec. Pekarna Glavni trg 9, 5971

Posest

Radi izselitve prav poceni prodam novo zidano DVOSTANOVANJSKO HIŠO z vsemi pritliklinami. Vprašati v gostilni »Sever«, Ptujška cesta Tezno. 5935

Službo dobi

SLUŽKINJO.
ki zna nekoliko kuhati, sprejme manjša družina. Plača po dogovoru. Naslov v upravi. 5972

Sobo odda

MALA SOBICA
se odda gospodu ali dijaku, ev. s hrano. Prečna 6-I. 5978

Pristne kranjske klobase

kakor tudi pristno kranjsko zelje dobite v delikatesi

UHLER, Maribor, Aleksandrova cesta 13

Skrivnosti

50

»Da, res je, Armanda,« jo je prekinil Leon. »sam vem, da je moja nada nespametna. Dobro vem, vendar kaj hočem? Brez pametnega razloga se zanašam nanjo in sem prepričan, da naš bo ona rešila. Ako bi jo poznali, bi se prav tako zanašali nanjo.«

»Pa kje je?«

»Tudi tega ne vem.«

»Morda vsaj veste kje bi jo lahko našli?«

Leon ni odgovoril. V tem trenutku se

je vse občinstvo na plesu razgibalo in zašumelo v dolgem mrmranju.

Vsi pogledi so se obrnili v isto smer, skozi dolge vrste plesalcev in plesalk je šel isti šepet.

Množica je začudena strmela v dve ženski, ki sta ta trenutek vstopili.

Prva je imela kakih petintrideset let.

Bila je izredno bogato opraviljena in nosila okrog vratu, na ramah in v lasih toliko množico diamantov, da bi ji zavidala tudi žena ameriškega milijarderja.

Njena spremljevalka je imela kvečjemu šestnajst let in je s svojo lepoto nadkriljevala vse mladenke, kar jih je bilo na plesu.

Njena preprosta, a izredno okusna obleka je lepoto še stopnjevala.

Armanda je, kakor vsi navzoči, strmela le v diamante.

Leonu pa je pogled na obe dami vzbudil drugačne misli.

Prebledel je, se zdrznil in si zakril usta z roko, da zadušil klic začudenja, ki se mu je hotel izvit.

»Kaj vam je?« ga je vprašala Armanda, ko je videla, kako je prebledel.

»Meni?« je jecljal Leon. »Ne, saj mi ni nič, prav nič...«

»Saj ste popolnoma bledi in roka se vam trese. Povejte, kaj vam je vendar?«

»Ali hočete na vsak način vedeti?«

»Prosim vas.«

»Zopet boste rekli, da sem v obupu izgubil glavo... da sem zblaznel... toda mladenka ki je vstopila...«

»Kaj je z njo?«

»Je Everardova hči.«

»Ni mogoče!«

»Pravim vam, da je ona; to je gotovo... dobro jo poznam in se ne motim!«

Armanda se je nevrno nasmehnila.

»Kako naj vam to verjamem?«

Je odgovorila. »Kako bi prišlo to dekle semkaj? Kako bi našlo pot v družbo, ki ji je tako tuja in ki jo loči globok prepad od nje.«

Leon je molčal.

(Dalje.)